

Stord kommune,
Postboks 304,
5402 STORD

Saksbehandlar, innvalstelefon
Håvard Rød, 5557 2143

Stord kommune - budsjett 2022 og økonomiplan 2022-2025

Stord kommunestyre har i møtet 20.12.2021, sak 57/21, handsama og vedteke budsjett 2022 og økonomiplan for 2022-2025. Vi har motteke saksdokumenta til orientering.

Kommunen er ikkje under statleg kontroll og godkjenning. Budsjett og økonomiplan er difor ikkje kontrollert etter kommunelova § 28-1 (Robek-registrerte kommunar). For alle kommunar kontrollerer Statsforvaltaren at budsjett og økonomiplan er i balanse. Dette brevet er ei tilbake-melding om korleis vi vurderer økonomien til kommunen og utviklinga slik ho er planlagt i budsjett og økonomiplan.

Som følge av covid-19 har kommunane ulike utfordringar med økonomien. Våre vurderingar er gjorde med grunnlag i opphavleg budsjett og økonomiplan til kommunen, og vi vil følge konsekvensane av covid-19 særskilt opp i samband med statlege tiltak som blir sette i verk.

Oppsummering

Det er viktig at kommunen opparbeider noko større disposisjonsfond som driftsreserve. Vi rår kommunen til å opparbeide disposisjonsfondet til 8-10 prosent av driftsinntektene. Det utgjer mellom kr 140 mill. og kr 170 mill.

Kommunen si lånegjeld er allereie på eit svært høgt nivå. Det pårekna gjeldsnivået i løpet av planperioden er ei stor økonomisk utfordring. Kommunen bør dempe investeringane og låne-opptaka framover for å unngå at gjeldsnivået blir for høgt.

Budsjett 2022

I førebels rekneskap for 2021 er det eit netto driftsoverskot med kr 33,8 mill. Det utgjer 2,0 prosent av driftsinntektene i 2021. Det positive resultatet i 2021 skuldast i hovudsak høg skattevekst. Dessutan har mindreforbruk i 2021 bidrege til resultatet. Netto driftsoverskot er sett av til å styrke disposisjonsfondet.

Det er eit netto driftsunderskot i budsjettet med - kr 7,8 mill. Det utgjer - 0,5 prosent av driftsinntektene.

Kommunen har budsjettert med kr 619.255.000,- i skatt på eige og inntekt for 2022. Ordinær skatt og rammetilskot er budsjettert med til saman kr 1147,1 mill.

Inntektsprognosen for 2022 er no oppdatert med innkomen skatt i 2021. Den siste inntektsprognosen er kr 1145,6 mill.

Det er budsjettert med kr 50,9 mill. i eigedomsskatt for 2022. Innkomen eigedomsskatt i 2021 var om lag kr 48,5 mill.

Kommunestyret har gjort vedtak om å betale lånegjelda med minimumsavdrag, basert på §14-18 i kommunelova. Det er budsjettert med kr 80,0 mill. i ordinære avdrag (utanom avdrag på formidlingslån).

I 2022 er det budsjettert med brutto investeringar for til saman kr 344,1 mill. Den største investeringa er i Nysæter ungdomsskule. Denne investeringa er planlagt ferdiggjort i år. Om lag 56 prosent av dei budsjetterte investeringane i 2022 er gebyrfinansierte investeringar innan vatn og avlaup.

Investeringane i vatn og avlaup er planlagt lånefinansierte fullt ut. Dei andre investeringane er i hovudsak planlagt finansierte med bruk av lån. Dessutan blir dei finansierte med moms-kompensasjon og investeringstilskot m.m.

Det er gjort vedtak om følgjande låneopptak i budsjettet for 2022:

Startlån til vidare utlån,	kr 75,0 mill.
Lån til investering i vatn og avlaup,	kr 194,0 mill.
Lån til Stord hamnestell,	kr 3,4 mill.
Andre lån,	kr 83,6 mill.
Sum	kr 356,0 mill.

Kommunen si brutto langsiktige lånegjeld ved utgangen av 2021 var kr 2854 mill. (førebel rekneskap), medrekna kr 329 mill. i startlån til vidare utlån. Dette utgjer 166 prosent av sum driftsinntekter i 2021. Lånegjelda var til same tid om lag kr 151.000,- per innbyggjar.

Økonomiplan 2022 - 2025

Økonomiplanen skal vise korleis langsiktige utfordringar, mål og strategiar i kommunale planar skal følgjast opp. Saman med årsbudsjettet skal han vise kommunestyret sine prioriteringar og løyvingar og dei mål og premissar som økonomiplanen og årsbudsjettet byggjer på. Kommuneplanens handlingsdel, med same formål, kan inngå i økonomiplanen.

Etter at det for det første året i økonomiplanperioden er lagt opp til netto driftsunderskot, er det for dei neste åra i planperioden lagt opp til netto driftsoverskot. Det er først for dei to siste åra i planperioden at det er lagt opp til eit noko større netto driftsoverskot, det vil seie 1,7 prosent og 1,4 prosent av driftsinntektene.

Kommunen sitt disposisjonsfond var kr 118,6 mill. ved utgangen av 2021 (førebels rekneskap). Det utgjør 6,9 prosent av driftsinntektene i 2021. Auke i disposisjonsfondet frå utgangen av 2020 skuldast avsetjinga av netto driftsoverskot i 2021.

Det er lagt opp til høge investeringar i heile økonomiplanperioden. Økonomiplanen legg opp til ein vesentleg auke i lånegjelda. Det er rekna at total lånegjeld vil auke til kr 3,8 mrd. ved utgangen av 2025. Total lånegjeld, i prosent av driftsinntektene, er rekna å auke frå 190 prosent i 2022 til 232 prosent i 2025.

Ein stor del av dei planlagde låneopptaka i planperioden vil vere gebyrfinansierte. I tillegg inngår formidlingslån og startlån i den totale lånegjelda.

Finansielle måltal

Etter kommunelova skal kommunestyret sjølv vedta finansielle måltal med handlingsreglar for utvikling av økonomien til kommunen. Finansielle måltal skal nyttast i planlegging og styring, som grunnlag for å vareta den økonomiske handleevna over tid.

Kommunen har vedteke følgjande finansielle måltal:

1. Netto driftsresultat på 1,75 prosent av driftsinntektene i løpet av økonomiplanperioden.
2. Eit disposisjonsfond på 2 prosent av driftsinntektene kvart år i perioden.
Disposisjonsfondet blir sett i samanheng med akkumulert premieavvik for pensjon.

Det er ikkje lagt til grunn noko måltal knytt til lånegjelda.

Statsforvaltaren sine vurderingar

Det er budsjettert med netto driftsunderskot i år. Det budsjetterte resultatet er difor langt svakare enn målalet på 1,75 prosent i netto driftsoverskot av driftsinntektene. Kommunen bør gjennomføre tiltak med sikte på å styrke driftsbalansen.

Dei ordinære avdraga i budsjettet er låge. Vi rår kommunane til å leggje ordinære avdrag på eit noko høgare nivå, målt i prosent av lånegjelda (korrigert for startlån til vidare utlån).

Det er viktig at kommunen opparbeider noko større disposisjonsfond som driftsreserve. Vi har rådd kommunen til å opparbeide disposisjonsfondet til 8-10 prosent av driftsinntektene, med 5 prosent av driftsinntektene som eit minstenivå. Disposisjonsfond på 8-10 prosent av driftsinntektene utgjør mellom kr 140 mill. og kr 170 mill., basert på noverande inntekter for kommunen. Disposisjonsfondet bør ikkje bli redusert frå nivået ved utgangen av 2021.

Kommunen si lånegjeld er allereie på eit svært høgt nivå. Økonomiplanen legg opp til ein ytterlegare stor auke i lånegjelda. Sjølv om ein del av dei planlagde investeringane i planperioden vil vere sjølvfinansierande og gi auka inntekter, inneber likevel gjeldsauken ein auke i netto gjeldsbelastning.

Det pårekna gjeldsnivået i løpet av planperioden er ei stor økonomisk utfordring. Kommunen bør dempe investeringane og låneopptaka framover for å unngå at gjeldsnivået blir for høgt.

Med helsing

Lars Sponheim

Nils Erling Yndesdal
kommunaldirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent